

СПОРАЗУМЕНИЕ

**между Европейския съюз и Бившата югославска република Македония
относно статута на европейските сили за бързо реагиране (FUE) в Бившата
югославска република Македония**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ, наричан по-нататък „ЕС”,

от една страна, и

БИВШАТА ЮГОСЛАВСКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЯ, наричана по-нататък
„страна домакин”,

от друга страна,

и двете наричани по-нататък „страни”,

като имат предвид:

- поканата от президента на страната домакин от 17 януари 2003 г. и отговора на генералния секретар/върховен представител по общата външна политика и политика на сигурност от 28 януари 2003 г.,
- писмата на президента на страната домакин и на генералния секретар/върховен представител,
- приетото от Съвета на Европейския съюз на 27 януари 2003 г. Съвместно действие 2003/92/ОВППС относно военните операции на Европейския съюз на територията на страната домакин,
- подписаното на 9 април 2001 г. в Люксембург споразумение за стабилизиране и асоцииране на страната домакин от една страна, и Европейските общности и техните държави-членки, от друга,
- желанието на страната домакин на насърчи стабилността и да помогне на интеграцията си в Европейския съюз,
- намерението на ЕС да увеличи усилията си, включително и чрез инструментите на външната европейска политика в областта на сигурността и отбраната, с цел да допринесе към доближаването на страната домакин към Европейския съюз,
- споделеното желание на страната домакин да бъде част от един регион, където мирни и напредващи страни, в сътрудничество помежду си и с другите, се стремят се да продължат интеграцията си в Европейския съюз,
- факта, че привилегиите и имунитетите предвидени в настоящото споразумение не целят да обслужват лични интереси, а да осигурят успешното протичане на операцията на ЕС,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

Член първи

Приложно поле и определения

1. Разпоредбите на настоящото споразумение се прилагат по отношение на силите за бързо реагиране на Европейския съюз и техния персонал.
2. Разпоредбите на настоящото споразумение се прилагат само на територията на страната домакин.
3. За целите на настоящото споразумение:
  - а) „правителство” е правителството на страната домакин;
  - б) „територия” е територията на страната домакин;
  - в) „европейски сили за бързо реагиране” (EUF) са: щабквартирата на EUF и части/национални контингенти, които допринасят към създаването на устойчива и сигурна среда, техните ресурси и транспортни средства;
  - г) „операция” е подготовката, разполагането, изпълнението и поддръжката на мисия, с цел да се създаде устойчива и сигурна среда, най-вече в бившите кризисни зони;
  - д) „командващ EUF” е командващият европейските сили в Скопие;
  - е) „щабквартирата на ЕС” е щабквартирата или нейните подразделения, където и да се намират, под военното командване на ЕС, които изпълняват военното ръководството и контрол на операцията;
  - ж) „части/национални елементи” са частите и елементите на държавите-членки на Европейския съюз и на другите държави, участващи в операцията;
  - з) „персонал на EUF” е цивилният и военен персонал, изпратен в EUF, който се намира на територията на страната домакин, освен ако настоящото споразумение не разпорежда друго, с изключение на персонала, нает на място, включително по договор;
  - и) „инсталации” са помещенията и терените, необходими на EUF и за настаняване на персонала на EUF;
  - й) „компетентни органи” са компетентните органи според законодателството на страната домакин по даден въпрос.

Член 2

Общи разпоредби

ЕУФ спазват законите и правилата на страната домакин и се въздържат от всякакво действие или дейност, несъвместими с международния и необвързан характер на операцията.

ЕУФ съобщават на правителството на страната домакин местоположението на щабквартирата си, името на командващия ЕУФ и числеността на силите.

ЕУФ съобщават редовно и незабавно на правителството на страната домакин броя на членовете на своя персонал, разположен на нейна територия, като и имената, чина и националността.

Член 3

Легитимация

1. Членовете на персонала на ЕУФ се легитимират с идентификационна карта на ЕУФ, която носят винаги със себе си. Правителството на страната домакин получава образец на идентификационната карта на ЕУФ.
2. Колите и другите транспортни средства на ЕУФ имат обозначителен знак на ЕУФ, за който компетентните органи на страната домакин са уведомени.
3. ЕУФ могат да издигат знамето на Европейския съюз, само или заедно със знамето на страната домакин.
4. ЕУФ могат да поставят отличителни знаци като гербове, наименование или официални символи на помещенията и превозните си средства. Униформите на персонала на ЕУФ имат обозначителен знак на ЕУФ.
5. Надписите на официалните табели, поставени на помещенията на ЕУФ, са написани на официалния език на страната домакин със същия размер на буквите, както на официалния език или езици на ЕУФ.

Член 4

Преминаване на границите, пътувания и присъствие на територията на страната домакин

1. Персоналът на ЕУФ, оборудването и транспортните им средства преминават границата на страната домакин само на официалните гранични пунктове и по международните въздушни коридори.
2. Членовете на персонала на ЕУФ влизат на територията на страната домакин като представят идентификационната си карта, издадена съгласно член 3, или при първото влизане, с индивидуална или групова заповед, или с валиден документ за пътуване. При влизане на територията на страната домакин, или при излизане, те не се нуждаят от паспорти, визи и не подлежат на имиграционни проверки.

3. По отношение на членовете на персонала на EUF не се прилагат разпоредбите на страната домакин за регистрация и контрол на чужденците, но те не получават право на постоянен престой или местожителство на територията на страната домакин.

4. EUF представят удостоверение за освобождаване, придружено с инвентарен списък на оборудването и транспортните средства за операцията, които влизат на територията на страната домакин, придвижват се и излизат от нея. Това оборудване и транспортни средства се освобождават от всякакви други митнически документи и от всякакви инспекции. Един екземпляр от удостоверението се предава на компетентните органи при влизането или излизането от територията на страната домакин. Образецът на това удостоверение се договаря между EUF и компетентните органи на страната домакин.

5. Членовете на персонала на EUF могат да управляват моторни превозни средства на територията на страната домакин, ако имат валидни свидетелства за правоуправление, национални, международни или военни. EUF предоставят на страната домакин списък на МПС, използвани от тях на територията ѝ. В списъка фигурират идентификационните данни и номерата.

6. Страната домакин гарантира на EUF и на техния персонал свобода на придвижване на територията си.

7. Организацията, на територията на страната домакин, на мащабни придвижвания на персонал, оборудване и транспортни средства на EUF чрез летищата, железопътните линии или пътищата, използвани за ежедневен трафик, се координира предварително със съвместната група за координация, създадена по член 13.

8. За целите на операцията EUF могат да използват без заплащане пътищата, мостовете, обществените летища. EUF заплащат в разумни размери услугите, които ползват по свое желание, при същите условия, които имат въоръжените сили на страната домакин.

Член 5

Привилегии и имунитети

1. Помещенията и жилищата на EUF са неприкосновени. Агентите на страната домакин нямат право да проникват в тях, освен ако имат разрешение от командващия EUF.

2. Помещенията и жилищата на EUF, мебелировката и другите предмети в тях, както и транспортните им средства, не могат да бъдат предмет на обиск, реквизиция, запор или изпълнителна мярка.

3. Архивите на EUF са неприкосновени по всяко време, където и да се намират.

4. Кореспонденцията на EUF има статута, с който се ползва официалната кореспонденция по силата на Виенската конвенция за дипломатическите отношения от 18 април 1961 г..

5. За стоките и услугите, които се внасят, за помещенията и жилищата, когато са предназначени за операцията, EUF не заплащат мита и такси и други подобни задължения на национално и местно ниво.

6. За стоките и услугите предназначени за операцията и закупени на място, страната домакин възстановява на EUF всички данъци и такси, включително ДДС, както и всички плащания от подобен характер съгласно националното законодателство.

7. Страната домакин разрешава вноса на стоки, предназначени за операцията, като ги освобождава от мита, такси и други подобни, като се изключат разноските по складиране, транспорт и аналогични услуги.

Член 6

Привилегии и имунитети на персонала на EUF

1. По отношение на привилегиите и имунитетите, членовете на персонала на EUF се ползват със статут, еквивалентен на дипломатическите агенти по силата на Виенската конвенция за дипломатическите отношения от 18 април 1961 г.

2. Членовете на персонала на EUF имат право да закупят или внесат без мита и без ограничение, стоки за лична употреба и да изнесат тези стоки. За стоките и услугите закупени на място, страната домакин възстановява ДДС и другите такси, съгласно нейните закони.

Член 7

Униформа и оръжие

1. Униформата се определя по правила, приети от командващия EUF.

2. Членовете на персонала на EUF могат да носят оръжие и муниции, ако това им е позволено в командировъчните заповеди.

Член 8

Помощ от страната домакин и договори

1. Страната домакин приема, ако е поканена, да помага на EUF да намери подходящи лагери.

2. Ако се наложи, страната домакин предоставя безплатно постройки, на които е собственик.

3. В рамките на възможностите си, страната домакин допринася към подготовката, изпълнението и поддръжката на операцията. Страната домакин

предоставя помощта и поддръжката си за операцията при същите условия, които е предвидила за собствените си въоръжени сили.

4. EУF гарантират, че в границите на възможното, ще ползват на място услугите, стоките и персонала, от които се нуждаят, според изискванията на операцията.

Член 9

Опазване на околната среда и културно наследство

1. EУF, след консултации със страната домакин и според изискванията на операцията, спазват международните конвенции и законите на страната домакин относно защитата на околната среда (въздух, вода, почви), управлението на отпадъците, предотвратяване на шумовото замърсяване, защита срещу лъченията (йонизиращи и нейонизиращи), защита на природата, природните обекти, защитените природни обекти и устойчивото използване на природните богатства.

2. EУF, след консултации със страната домакин и според изискванията на операцията, ще спазват международните конвенции и законите на страната домакин относно защитата на културното наследство и културните ценности.

Член 10

Смърт на членове на персонала на EУF

1. Командващият на EУF има право да се заеме с репатрирането на починалите членове на персонала на EУF, както и на техните лични вещи, и да издава необходимите за това разпоредби.

2. Не се прави аутопсия на телата на починалите членове на персонала на EУF без съгласието на съответната държава и без присъствието на представител на EУF или на съответната държава.

Член 11

Военна полиция и взаимопомощ

Командващият EУF може да създаде военно-полицейска част за поддръжка на реда в лагерите на EУF.

Извън въпросните лагери, военната полиция може, след консултация и в сътрудничество с военната полиция или полицията на страната домакин, да се замесва, за да осигури реда и дисциплината сред персонала на EУF.

Член 12

Комуникации

1. EУF имат правото да инсталират и да използват радиопредаватели и радиоприемници, както и сателитни системи, като използват подходящи честоти, съобразявайки се с споразуменията по член 16.

2. EУF имат право да комуникират без никакво ограничение, чрез радио (включително чрез сателит и мобилни апарати), по телефон, телеграф, факс и други средства, да инсталират оборудването, необходимо за осъществяване на връзките, в лагерите на EУF и между тях, включително да опъват кабели за целите на операцията, след консултация със страната домакин.

Член 13

Обезщетение в случай на смърт, нараняване, вреда или загуба

1. Исковете за обезщетения, произтичащи от дейността за потушаване на граждански вълнения или за защита на EУF и които са присъщи на нуждите на операцията, не се покриват от държавите-членки, нито от другите държави участнички в операцията, нито от финансовото споразумение за текущо финансиране, определено с решение на Съвета на Европейския съюз от 27 януари 2003 г. за финансиране общите разходи на операцията.

2. Всички други искания за обезщетения ще бъдат разглеждани от съвместна комисия за обезщетенията, съставена от съвместната група за координация по член 14, от представители на EУF и от компетентните органи на страната домакин.

Член 14

Връзка и спорове

1. Всички въпроси по приложението на настоящото споразумение се разглеждат от съвместната група за координация. Тази група се състои от представители на EУF и на компетентните органи на страната домакин.

2. Когато няма предварително установено правило, споровете по тълкуването или приложението на настоящото споразумение се уреждат по дипломатически път между страната домакин и представителите на ЕС.

Член 15

Други разпоредби

1. Правителството на страната домакин е отговорно за зачитането и признаването на привилегиите, имунитетите и правата на EУF и техния персонал, както са определени в настоящото споразумение, от страна на местните органи на властта.

2. Нито една разпоредба в настоящото споразумение не отменя права, евентуално признати в други споразумения, на дадена държава-членка или на всяка друга държава, допринасяща към EУF, и не може да бъде тълкувана като отменяща ги.

3. Страната домакин приема, че в случай на нужда, EUF могат да бъдат подпомогнати от силите на НАТО и от щабквартирата на НАТО в Скопие, чийто статут и местоположение бяха определени чрез размяна на писма между Организацията на Северноатлантическия договор и правителството на Бившата югославска република Македония от 18 май 2001 г., относно статута на щабквартирата на KFOR Rear и персонала на KFOR, установен постоянно или временно на територията на Бившата югославска република Македония, включително, ако е необходимо, използването на процедури, формуляри и официални документи, договорени между НАТО/ KFOR и органите на Бившата югославска република Македония.

Член 16

Правила за приложение

За приложението на настоящото споразумение, въпросите от текущ, административен или технически характер, могат да бъдат договаряни чрез различни споразумения между командващия EUF и административните органи на страната домакин. Тези споразумения се отнасят до:

- статута на местния персонал и местните договори,
- посещения на официални лица,
- системите за комуникация и информация, включително системата за радиовръзка,
- координацията на информационните дейности,
- обемна на информация,
- медицинско обслужване от всякакъв вид, включително зъболечение,
- защита на околната среда (дива фауна и природа),
- помощта на страната домакин,
- процедурите за обсъждане и уреждане на споровете,
- правилата и процедурите, по които ще работи съвместната група за координация,
- транспортът.

Член 17

Влизане в сила и осъществяване

1. Настоящото споразумение влиза в сила след като страните се нотифицират писмено, че са приключили вътрешните процедури за влизане в сила.
2. Настоящото споразумение може да бъде изменено чрез писмено споразумение, сключено между страните.
3. Настоящото споразумение остава в сила до окончателното изтегляне на EUF или на съставлящите ги елементи/единици.
4. Настоящото споразумение може да бъде денонсирано чрез писмено съобщение до другата страна. Денонсирането влиза в сила четиридесет и пет дни след като другата страна получи съобщението за денонсиране.

5. Отменянето или денонсирането на настоящото споразумение не отменя правата или задълженията за приложението му преди отменянето или денонсирането.

6. Настоящото споразумение е съставено в два екземпляра на английски език.

А. Писмо от Европейския съюз

Скопие, 21 март 2003 г.

Уважаеми господине,

Имам честта да предложа, в случай, че горепосоченото е приемливо за Вашето правителство, настоящото писмо и Вашето потвърждение да представляват сключване на споразумение между Европейския съюз и Бившата югославска република Македония за статута на европейските сили за бързо реагиране в Бившата югославска република Македония.

Текстът на упоменатото по-горе споразумение, приложен към това писмо, беше одобрен на 21 март 2003 г. с решение на Съвета на Европейския съюз.

Това писмо е също и нотификация от името на Европейския съюз, по смисъла на член 17, параграф 1 от споразумението.

Моля приемете, уважаеми господине, моите най-дълбоки почитания.

За Европейския съюз:

ALEXIS BROUHNS

Специален представител на ЕС

Б. Писмо от Бившата югославска република Македония

Скопие, 21 март 2003 г.

Уважаеми господине,

От името на правителството на Република Македония, имам честта да потвърдя получаването на Вашето писмо с днешна дата относно подписването на споразумение между Република Македония и Европейския съюз за статута на европейските сили за бързо реагиране в Република Македония, както и приложения текст на споразумението.

Потвърждавам, че правителството прие текста на споразумението и счита, че тази размяна на писма заменя подписването.

Все пак отбелязвам, че Република Македония не приема названието, което е използвано в упоменатото по-горе споразумение, тъй като конституционното название на моята страна е Република Македония.

Моля приемете, уважаеми господине, моите най-дълбоки почитания.

RISTO NIKOVSKI

Държавен секретар

В. Писмо от Европейския съюз

Скопие, 21 март 2003 г.

Уважаеми господине,

Имам честта да потвърдя получаването на Вашето писмо с днешна дата.

Европейският съюз отбелязва, че е извършена размяната на писма между Европейския съюз и Бившата югославска република Македония, която замества подписването на споразумението между Европейския съюз и Бившата югославска република Македония за статута на европейските сили за бързо реагиране в Бившата югославска република Македония като ЕС отбелязва, че тази размяна на писма не може да бъде тълкувана като приемане или признаване от страна на Европейския съюз, под каквато и да било форма, на название, различно от „Бившата югославска република Македония”.

Моля приемете, уважаеми господине, моите най-дълбоки почитания.

За Европейския съюз:

ALEXIS BROUHNS

Специален представител на ЕС